

7 lutego obchodzony był Dzień Bezpiecznego Internetu. Z tej okazji Europejskie Centrum Konsumenckie, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości radzą, jak nie stracić zdrowego rozsądku i nie stać się ofiarą cyberprzestępstwa. Europejskie Centra Konsumenckie (ECC-Net) podsumowuje lata 2020-2022 w ilości zgłoszeń w zakresie oszustw.

Dane Sieci Europejskich Centrów Konsumenckich (ECC-Net)

Oszustwo jest nieco marginalne w misji ECC Net, ponieważ zadania sieci są zdefiniowane w odniesieniu do prawa konsumenckiego. Nacisk położony jest się na pośredniczenie w rozwiązywaniu sporów z przedsiębiorcami. Tymczasem oszustwo jest często rozpatrywane jako sprawa karna, w przypadku której mediacja zwykle nie jest możliwa.

Niemniej jednak, znaczna liczba konsumentów zwraca się do ECC-Net w celu uzyskania pomocy, gdy padną ofiarą oszustwa, ponieważ albo jeszcze nie zdali sobie z tego sprawy albo nie są pewni, do kogo zwrócić się o pomoc.

Pandemia w 2020 roku spowodowała znaczny wzrost liczby nadużyć zgłaszanych do ECC-Net. Jak dotąd liczba ta nie spadła do poziomu sprzed Covid-19. Ten podwyższony poziom oszustw można wstępnie uznać za "nową normę":

- w 2019 – 2926 zgłoszeń,
- w 2020 – 3607 zgłoszeń,
- w 2021 – 3772 zgłoszenia,
- w 2022 – 3567 zgłoszeń.

Sieć w większości przypadków udziela konsumentom informacji nt. właściwego organu – najczęściej organów ścigania lub organów prowadzących dochodzenia w sprawach karnych. Konsumentów dodatkowo są informowani o możliwości zgłoszenia się do dostawcy karty kredytowej w celu wszczęcia procedury chargeback.

Zdecydowana większość oszustw zgłaszanych do ECK ma miejsce w Internecie (6814 skarg w latach 2020-2022). Duża część z nich spotyka konsumentów (czasami na dobrze znanych) platformach i portalach sprzedażowych (971 zgłoszeń).

Najczęstszą metodą płatności w sytuacjach oszustwa zgłaszanych do ECC-Net są przelewy bankowe (46% przypadków oszustw w porównaniu z 18% w ogólnej liczbie spraw). Płatności kartami kredytowymi i debetowymi są znacznie rzadziej wskazywane (30% w przypadkach oszustw w porównaniu z 60% w ogólnej liczbie spraw)/

Oszuści oferują swoim klientom płatność za pośrednictwem przelewu – ponieważ wówczas znacznie trudniej jest odzyskać pieniądze. W przypadku płatności kartą istnieje możliwość zwrócenia się do banku z prośbą o wszczęcie procedury obciążenia zwrotnego – wskazuje Koordynator ECK Karol Muż.

Najbardziej widocznym sektorem gospodarki, w którym pojawiają się raporty o oszustwach, są usługi finansowe. W tym obszarze odnotowuje się ponad trzykrotnie więcej zgłoszeń niż w kolejnym. Dane za lata 2020-2022: usługi finansowe (2786), zakup odzieży i obuwia (876), zakup samochodu (586),

zakwaterowanie (451), portale towarzyskie (400), telefony i akcesoria (234).

Najpopularniejsze sposoby oszustów

Jednym z głównych celów internetowych oszustów jest wyłudzenie, zdobycie naszych poufnych danych, a w konsekwencji kradzież pieniędzy.

Jak wskazuje Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości jedną z częściej stosowanych przez cyberprzestępców metod jest również przejmowanie kont na portalach społecznościowych i poprzez podszywanie się pod właściciela konta, masowe rozsyłanie wiadomości z prośbą o przekazanie kodów do realizacji szybkich płatności bezgotówkowych. Pamiętajmy, że skutecznym sposobem uniknięcia kradzieży pieniędzy jest zweryfikowanie komu go wysyłamy np. dzwoniąc do tej osoby i upewniając się podczas bezpośredniej rozmowy.

Inne metody:

- Obietnica zarobienia szybkich pieniędzy – wyłudzenie danych (pesel, numer dowodu osobistego).
- Fałszywe sklepy internetowe.
- Oszustwa phishingowe - oszust wysyła Ci wiadomość e-mail, która wydaje się pochodzić z legalnego źródła (np. banku, portalu społecznościowego), prosi o zalogowanie i przejmuje Twoje dane.
- Atrakcyjna nagroda za grosze – oszust prosi Cię wpłacenie niewielkiej kwoty (mailem, sms-em) w zamian za wartościową nagrodę. Po wpłaceniu pieniędzy – przestaje się odzywać.
- Maile ze złośliwym oprogramowaniem – link w mailu, który instaluje wirusa na Twoim komputerze.
- Należy uważać na sprzedaż biletów online przez osoby prywatne oraz nowopoznane osoby na portalach randkowych, które próbują wyłudzić dane.

Należy pamiętać aby w wirze internetowego szaleństwa, nie stracić zdrowego rozsądku i nie stać się ofiarą cyberprzestępstwa. UOKiK przypomina o tym m.in w kampanii "Stracisz dane, stracisz pieniądze!". Oszuści nie muszą kraść portfela. Wystarczy, że ukradną Twoje dane. Stosując się do kilku podstawowych zasad zamieszczonych poniżej, zwiększamy swoje bezpieczeństwo w sieci.

Chroń swoje pieniądze:

- nie należy odpowiadać na wiadomości e-mail z prośbą o podanie kodu PIN lub hasła,
- nie należy wysyłać pieniędzy do kogoś, kogo nie znasz lub komu nie ufasz,
- inwestujmy tylko u licencjonowanych dostawców usług finansowych,
- należy obserwować swój rachunek bankowy, w razie niezidentyfikowanych płatności – zablokuj jak najszybciej zablokować kartę.
- dokładnie należy sprawdzać wiadomości jakie otrzymujesz w toku płatności mobilnych i czytać na co wyrażasz zgodę, i jaki przelew potwierdzamy.

Chroń swój telefon

- należy być podejrzliwym wobec niespodziewanych połączeń i wiadomości tekstowych,
- nie należy odpisywać na niechciane wiadomości,

Internetowi oszuści nie śpią

Kategoria: Styl życia

Opublikowano: sobota, 04, luty 2023 13:04

Tomasz Smaś

Odsłony: 888

- nie należy podawać swojego numeru telefonu nieznanym online,
- nie należy korzystać z nieznanej i niezabezpieczonej sieci Wi-Fi.

Chroń swój komputer

- zawsze należy aktualizować swoje oprogramowanie ochronne,
- należy nie odpowiadać w żaden sposób na niechciane e-maile.

Jeśli jednak mimo podjętych środków ostrożności staniemy się ofiarą cyberprzestępstwa – należy zgłosić takie zdarzenie do najbliższej jednostki Policji.

Podejrzane wiadomości sms można zgłosić pod numer 799 448 084. Wiadomości mailowe i strony internetowe, które są wykorzystywane do prób oszustwa, można przekazać na dedykowaną do tego typu zgłoszeń stronę: incydent.cert.pl.

Pomoc można uzyskać także:

- Na infolinii konsumenckiej pod nr tel. 801 440 220 lub 22 266 76 76 oraz e-mailem: porady@dlakonsumentow.pl.
- U rzecznika konsumentów – w swoim mieście lub powiecie.
- W placówce Inspekcji Handlowej – w swoim województwie.
- W sytuacji sporu z firmą z innego kraju EU, Norwegii, Islandii lub Wielkiej Brytanii – można zgłosić się po poradę do Europejskiego Centrum Konsumenckiego, które działa przy UOKiK.

Źródło: policja.pl